

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Advokatfirmaet Haavind AS
Pb 359 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref
4073614

Vår ref
16/803-7

Dato
8. november 2017

**Begjæring om omgjøring av vedtak i konsesjonssak - Skogstadlia gnr. 47
bnr. 2 og Nybrennlia gnr. 90 bnr. 7 i Nordre Land kommune**

Det vises til begjæring om omgjøring 22.12.16 av Fylkesmannens vedtak av 23.05.16.

Saken gjelder skogteigene gnr. 47 bnr. 2 og gnr. 90 bnr. 7 i Nordre Land kommune. Samlet areal for konsesjonseiendommen er 2124 dekar. Av dette er 2021 dekar produktiv skog. Eiendommen er ikke bebyggt. Avstanden mellom de to teigene er ca. 5,3 km i luftlinje.

Eiendommen ble i 2006 kjøpt av AS Kistefos Træsliberi (heretter Kistefos) som ikke fikk konsesjon. Sveaas er majoritetseier og styreleder i Kistefos. Selskapet solgte eiendommen videre til Sveaas personlig i januar 2015. Kjøpesummen var 2,835 millioner kroner. Takst fra Mjøsen Skog var på totalt 3,107 millioner kroner. Sveaas formål med ervervet er skogbruk og utmarksnæring. Forvaltningen av eiendommen skal settes bort til Kistefos Skogtjenester AS.

Nordre Land kommune avslo søknaden om konsesjon 30.04.15. Kommunen begrunnet sitt avslag på konsesjon med at hensynet til bosetting og en helhetlig ressursforvaltning ville ivaretas best dersom konsesjonseiendommen ble ervervet som tilleggsskog til annen landbrukseiendom i området. Det er kommunens mening at en slik løsning vil gi bedre grunnlag for drift og bosetting for framtidige generasjoner enn ved at eiendommen blir ervervet som selvstendig bruk. Det vises til kommunens vedtak.

Kommunens avslag ble påklaget 03.07.15. Det anføres i klagen at kommunens vedtak er i strid med gjeldende regler og retningslinjer for vurdering av om konsesjon skal gis og bygger på mangelfullt og uriktig faktisk grunnlag. Det vises til klagen. Kommunen opprettholdt sitt vedtak og sendte klagen til Fylkesmannen i Oppland.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Camilla Neiden
22 24 92 62

Advokatfirma Haavind AS sendte supplerende opplysninger til klagen i brev 18.09.15, 08.10.15 og 10.10.15 til Fylkesmannen i Oppland. Det vises til brevene.

Fylkesmannen fattet vedtak i klagesaken 23.05.16 og tok ikke klagen til følge. Fylkesmannen viser til at en ved å la eiendommene selges som tilleggsareal vil styrke driftsgrunnlaget for eksisterende enheter, og derigjennom legge til rette for fortsatt og framtidig bosetting på disse brukene. Fylkesmannen mener videre at konsesjonseiendommen har en slik størrelse at den kan bli drevet som selvstendig enhet, men at det i et langsiktig perspektiv er gunstig at eiendommen blir lagt til eksisterende bruk. Fylkesmannen viser til at det er lagt til grunn at den driftsmessig beste løsningen er at den som driver arealet også bør eie det og at det i den sammenhengen er en klar fordel at landbrukseiendommer utgjør større sammenhengende enheter. Fylkesmannen legger til grunn at formålet med ervervet er å drive eiendommen på samme måte og av samme selskap som Kistefos' eiendommer og at Sveaas' erverv indirekte vil øke Kistefos' eierandel av det totale skogarealet i kommunen. Fylkesmannen viser til at kommunen ønsker å opprettholde en eierstruktur der lokale gårdbrukere eier skogen i minst like stor grad som i dag. Fylkesmannen har lagt vekt på hensynet til det kommunale selvstyre og særlig hensynet til bosetting og en driftsmessig god løsning. Det vises til Fylkesmannens vedtak.

Kommunen har gitt en frist på ca. tre måneder til å sørge for at overdragelsen blir omgjort eller at eiendommen blir overdratt til noen som kan få konsesjon eller ikke trenger konsesjon, se kommunens vedtak 24.05.16.

Sveaas begjærte omgjøring av Fylkesmannens vedtak i brev 15.06.16.

Landbruksdirektoratet behandlet omgjøringsbegjæringen 19.12.16. Direktoratet fant ikke at Fylkesmannens vedtak var ugyldig og så ikke grunn til å overprøve skjønnsutøvelsen i saken. Det vises til beslutningen.

I brev 22.12.16 ble Landbruks- og matdepartementet bedt om å omgjøre Fylkesmannens vedtak. Det vises til brevet.

Landbruks- og matdepartementet bemerker:

Etter forvaltningsloven § 35 kan overordnet myndighet omgjøre et vedtak blant annet dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot. Vedtaket retter seg kun mot Sveaas, og en omgjøring vil derfor ikke være til skade for noen.

Spørsmålet om konsesjon må avgjøres etter en vurdering av formålet med konsesjonsloven, jf. § 1, og de hensynene som følger av § 9 som gjelder erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål. Det skal etter konsesjonsloven § 9 første ledd legges særlig vekt på hensynet til bosetting, om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning, om erververen anses skikket til å drive eiendommen, og om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Verken kommunen eller Fylkesmannen har merknader til prisen eller erververs skikkethet. Departementet har heller ingen merknader til dette.

I tråd med kommunens uttalelse legges det til grunn at det er behov for å styrke bosettingen i området. Ressursgrunnlaget på eiendommen er ikke slik at det ville oppstå lovbestemt boplikt ved overdragelse til nær familie. Departementet er likevel enig med kommunen i at bosettingshensynet vil kunne ivaretas dersom det er grunn til å tro at bruk av eiendommen som tilleggsareal vil være med å danne grunnlaget for videre bosetting på de eiendommene som får tilleggsareal. Departementet mener at bosettingshensynet isolert sett kan tale mot å gi konsesjon i denne saken.

Fylkesmannen mener at det på lang sikt er en bedre driftsmessig løsning å legge skogteigene, samlet eller hver for seg, til annen landbrukseiendom. Sveaas personlig eier ikke landbrukseiendom fra før, noe som kan tale mot å gi konsesjon. På den andre siden har både kommunen og Fylkesmannen lagt til grunn at eiendommen er av en slik størrelse at den vil kunne drives og forvaltes som en selvstendig enhet. Hensynet til en driftsmessig god løsning taler derfor heller ikke i avgjørende grad mot konsesjon.

Med "helhetlig ressursforvaltning" menes at en må se på hvilke virkninger et eierskifte har for alle ressursene på eiendommen, jf. M-3/2017. I begrepet ligger også at en i størst mulig grad skal ivareta framtidige generasjoners behov. Ressursene skal disponeres slik at produksjonsevne og utnyttelsesevne ivaretas, slik at eiendommen i framtida kan legge grunnlag for drift og bosetting. Sveaas skal forvalte skogen ved å sette bort driften til Kistefos Skogtjenester AS. Departementet mener Sveaas på den måten vil ivareta ressursene på en god måte. Det er i mindre grad viktig at eier selv bor på eiendommen når det gjelder ivaretagelse av eiendommens ressurser knyttet til rene skogeiendommer. Hensynet til helhetlig ressursforvaltning taler for å gi Sveaas konsesjon. Kistefos viser at selskapet har en god forvaltning av eiendommene de driver og samtidig tilrettelegger for friluftsliv. Hensynet til kulturlandskapet taler derfor også for å gi konsesjon.

Departementet er ikke enig med Fylkesmannen i at Sveaas' erverv indirekte vil øke Kistefos' eierandel av det totale skogarealet i kommunen. I den grad dette momentet kan tillegges vekt er det eierforholdene som er avgjørende, ikke driften. Sveaas eier som sagt ikke eiendom i kommunen fra før.

Slik departementet ser det, er det isolert sett ingen avgjørende momenter mot å gi konsesjon. Konsesjon kan likevel nektes dersom det finnes alternativer som framstår som en bedre ivaretagelse av hensynene i konsesjonsloven, uten at det må foreligge en betydelig interesseovervekt til fordel for det aktuelle alternativet. Departementet mener det finnes reelle alternativer til konsesjonssøker. Hvorvidt det vil gi en bedre samfunnsmessig løsning om noen av disse erverver skogteigene er et utpreget skjønnsmessig spørsmål. Konsesjonsvurderingen skal ta utgangspunkt i søkers formål med ervervet. Formålet må vurderes i forhold til de samfunnsinteressene som gjør seg gjeldende i saken. Det er tre som

har meldt sin interesse og som alle eier landbrukseiendom som grenser til konsesjonseiendommen. Det vil kunne føre til en god driftsmessig løsning å legge skogteigene, samlet eller hver for seg, til noen av disse, og utvidelse av ressursgrunnlaget vil kunne være med på å danne grunnlaget for videre drift og bosetting på deres eiendommer. Samtidig mener kommunen og fylkesmannen at konsesjonseiendommen er av en slik størrelse at den fint kan drives som en selvstendig enhet. Departementet kan dermed ikke se at alternativene til å gi Sveaas konsesjon framstår som en bedre ivaretagelse av hensynene i konsesjonsloven.

Departementet finner etter en samlet vurdering at ervervet ivaretar de relevante hensyn etter konsesjonsloven, og at det er ingen momenter som i avgjørende grad taler mot å gi Sveaas konsesjon. Departementet har vurdert hensynet til det kommunale selvstyret, men når klager etter departementets vurdering, oppfyller sentrale kriterier etter konsesjonsloven, legges det i dette tilfellet ikke avgjørende vekt på hensynet til det kommunale selvstyret.

Landbruks- og matdepartementet gir med dette Christen Sveaas konsesjon for ervervet av gnr. 47 bnr. 2 og gnr. 90 bnr. 7 i Nordre Land kommune.

Vedtaket er endret til gunst for klager. Klager kan etter forvaltningsloven § 36 kreve dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få vedtaket endret. Fristen for å sette fram krav er 3 uker etter at melding om vedtak er kommet fram.

Med hilsen

Inger Sigrid Grette (e.f.)
avdelingsdirektør

Camilla Neiden
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Oppland
Landbruksdirektoratet
Nordre Land kommune